

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Társadalmi és gazdasági hetilap

ELŐFIZETESJ AR:

Évesz évre 10 kor., fél évre 5 kor., egyes szám 20 fillér.
Előfizetési és hirdetési pénzek és reklamációk:
BALKANYI ERNŐ címére Muraszombat küldendők.

Laptulajdonos és kiadó:

Muraszombati Ársi Gazdaszövetség.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztéségi közlemények a lap szerkesztőségébe küldendők.

Hirdetési díj: 3 hasábos petitsor egyzseri hirdetésnél 60 fillér. A sor duplán számít, ha benne aláírástól szó van.

Nyitlér sora 80 fillér.

Vörös Keresztünk 1917. éve.

Az intézmények működésében vannak még, hisz dul a háboru is, hála Isten, már csak nyugaton és dényugaton. Dolgoznak is fáradhatatlanul, bár már szintén esonkítva és a háboruból visszatért erőkel. És ezért helyi vörös keresztünkre annál büszkébben tekintünk, mert amit a múlt évben tett, azzal önmagát multa feül.

Működéséről számoljon be az alábbi jegyzőkönyv a maga adataival.

Csak annyit és azt mégis leszögeznünk kell, hogy a közgyűlés népesebb lehetett volna és sokan azokból, kiket szivesen ott láttunk volna, az így nagy és humanus összműködésben hiányzanak. Itt nyilvánul meg a mások szeretete, az altruista ember!

Jegyzőkönyv.

Felvette a muraszombati Vöröst Kereszt főkegyelet Muraszombatban 1918. évi március hó 3-án déntán 3 órakor a muraszombati I. számú ovoida helyiségében megtartott éves rendes közgyűlésében.

Jelen voltak: Ársai Henrikné, Antauer Józsefné, Darvas Morné, Faludi János, Fliszár János, Horváth Pál, Mintsek Elma, Mintsek Valéria, Simon Etus, Spranszky Anna, Turk József, Saáry Józsefné, dr. Vályi Sándor, Vértes Sándor, Terenta János és dr. Sömen Lajos tagok.

I. Horváth Pál elnök az ülést megnyitotta, a tagokat időközben jegyzőkönyv hitelesítésére felkérte Saáry Józsefné, Terenta János és Székely János tagokat, annak felvételére dr. Sömen Lajos tagot.

Elnök konstataulta, hogy a közgyűlés szabályszerűen hivatott egybe. Történeti és ténybeli vázlatát adta az elmúlt év egyleti működésének, mely mindig és teljesen a duló és ránk kényszerített védelmi szörnyű háboru jegyében folyt le. Ebben az egylet és működési köré: a muraszombati járás egész közönségével elkövetett minden lehetőt, hogy a saigó sebeket és fájalmakat enyhítse, elnémitssa. Ez különösen a felügyeletben és segélynyújtásban, meg tanácsadásban és utbaigazításban állott. És ez állandó volt. Különös gondoskodás tárgyát képeztek az egyletnek és tagoknak, hogy a helyben működő cs. és kir. fióktartalekkórház és vöröskeresztes fiókkórház sebesültjeit, betegeit a lehető legjobb módon gondozták, nekik a szent ünnepek kedvesekké tették, a rokkantakat segélyezték, szintugy az árvákat és özvegyeket. Mert a kötelesség még minden hazafial szemben nemcsak egész mértékben fennáll, hanem még nagyobb áldozatokat kíván, felkérte és felhívta a tagokat és általok és bennök az járás egész közönségét, hogy a legbuzgóbb tevékenységet fejtsék ki a jövőben is és hozzanak meg minden áldozatot, mert a czélt: hazánk védelmét és békéjét csak így biztosítjuk nagy-nagy időkre...

Elnök ezek előrebocsátása után áttért a tárgysorozat letárgyalására és felhívta dr. Vályi Sándor titkárt jelentésének megételére.

II. Dr. Vályi Sándor titkári jelentését az alábbiakban adta:

»A rettenetes dulás, a szörnyű világháboru negyedik esztendejét szenvedeli végig az emberiség. A lelkeket már megverte a fagy dermedő hidege és már-már úgy éreztük, hogy kétségbe kell esnünk az emberiség jövő sorsa felett. Rombadólve minden, felegetve, felperzsolve az emberi legszebb ideálok és a pusztulás szörnyű középontjában vajudik, viaskodik a vérre szomjas ember. De ez az esztendő mintha a reménység, a tavasz, az újjászületés és a felébredés esztendeje lenne! A tél dermedő hidegét felváltotta a tavasz és a tavaszi verőfényen át áttör a béke ragyogó sugara. A békéltárgyalások megkezdése a háboru végét jelenti. Mihelyt megadatot az alkalom arra, hogy az emberiség békevegágyának és békeszeretetének kifejezést adhasson, ezt a hatalmas vágyat többé elaltnai és elnémitani nem lehet.

Bizva tehát azokban a hatalmakban, melyek a háboru és béke sorsát intézik, a mihamar közeledő és emberiséget szenvedésünlö megválto béke reményében köszöntjük az egyesület tagjait és a mihamar közeledő béke reményében terjesztjük elő egyesületünk háborus működésének talán ez évben tényleg utolsó titkári jelentését.

Egyesületünk elmúlt esztendei munkássága is méltó volt az előző évek munkájához, mert a lefolyt évben is igyekeztünk anyagi erőnkhez képest megfelelni és betölteni azon feladatokat, a melyeket alapszabályaink, az emberszeretet és a felebaráti kötelességek nekünk előlítottak.

Az év során megtartott választmányi ülésein letárgyaltuk folyó ügyeinket és elintézték a segélykérések ügyét is.

Egyesületünk segélyével támogatta Muraszombatban a szegény gyermekek felnevelésására megindított actiót, támogatta a Szurmay Sándor alapot és ez évben is hozzájárult a Muraszombatban ápolat sebesült katonák részére a kórházakban rendezett karácsonyfa ünnepek erkölcsi és anyagi sikeréhez. Az egyesület ez évben is folyósított segélyeket és a hadbavonultak hozzártiozónák segélyelőlegeket adott, valamint a kórházunkban elhalt hős katonák temetésén minden alkalommal testületileg megjelent és koszoruvall róta le a hősök iránt való kegyeletét. Titkári hivatalunk intézte a hadifoglyokkal való levelezést, pénzküldési és elütnö katonák felkutatási ügyeit díjtalanul.

Nem lenne teljes egyesületünk működésének a beszámolója, ha meg nem emlékeznék az egyesület elnökét: Horváth Pál főszozlabíró a legfelsőbb helyről ért kitüntetésről. Az egyesület elnökének érdemeit a legfelsőbb helyen is elismerték és honorálták és mi ezen kitüntetést annál nagyobb örömmel és büszkeséggel jegyezzük itt fel, mert meg vagyunk győződve róla, hogy az általa elért és a kitüntetéssel megjutalmazott polgári érdemek közül első helyen áll az egyesület elnökének azon

érdemes munkássága, melyet elnöki tisztében egyesületünk vezetése és eredményes munkássága körül kifejtett.

Tisztelettel bejelenteni bátorodom, hogy felmentésem visszavonása folytán katonai szozgálatra vonultam be, miert bevonulásom tartama alatt a titkári teendőköt ellátni módomban nem áll és ezért ezen bejelentésem szives tudomásulvétele mellett kérem a tekintetes egyesületet, méltóztassék bevonulásom tartamára helyettesítésemről gondoskodni és a mikor az egyesület tagjainak eddig irányomban megnyilvánult bizalmát megköszönöm, komoly reménnyel ígérem, hogy a háboru elmúltával az egyesület tagjainak bizalmából a titkári teendőket tovább is lelkesedéssel és kitartással fogom intézni.

Az egyesület nemes ügyét az egyesület minden tagjának további jóakaratu támogatásába ajánlom.

A közgyűlés a titkári jelentést egyhangulag és köszönettel tudomásul vette és szeretetteljesen meleg óvatában részesítette Horváth Pál elnököt az őt a legmagasabb helyről élt kitüntetés alkalmából, avval a tudattal, hogy ez az egylet kitüntetése is, miután elnöke oly nemesen és oly fáradhatatlan módon vezeti összes ügyeit.

Ugyancsak a közgyűlés dr. Vályi Sándor titkárnak elismerését és közgyűlésében köszönetét nyilvánította szives működéséért és elnök indítványára ennek a jelen jegyzőkönyvben leendő megörökítését rendelte el.

Kapcsolatban a titkári jelentéssel, előadta az elnök, hogy a titkári teendők elvégzésére már a mult év végével megkérte akkor, mikor dr. Vályi Sándor katonai szozgálatra való behívása kilitásba volt helyezve, dr. Sömen Lajos tagot, miután ugyanakkor ő a hadból — bár beteg és rokkant — tért meg. Azóta azt kérelmére utóbbi végezte is, miert a közgyűlést is felkéri, hogy a titkári helyettesítésére dr. Sömen Lajos kerülje fel.

A titkári teendők végzésére a közgyűlés dr. Sömen Lajost felkérte.

Dr. Sömen Lajos — tekintettel az egylet nagy czéljaira és fontos misszójára és hogy az egyesületi ügyek ellátatlanul ne maradjanak, a megbízást vállalta, mégis ideiglenesen csak, miután dr. Vályi Sándor tényleges katonai szozgálatra még be nem következett és akkor is csak a saját rokkantsága és szabadsága tartamára.

III. Elnök ezután Schnell Jánost hívta fel és kérte meg a pénztárosi jelentés előterjesztésére.

Mégis előzőleg — miután a pénztáros a közgyűlésnek bemutatta az 1917. évi pénztári naplót, a számadást és a vonatkozó okmányokat, elnök indítványára a közgyűlés azok meg- és felülvizsgálatára kiküldötte Vértes Sándor és Székely János tagokat. A megbízottak a tisztüket a közgyűlés színe előtt végeztek és jelentették, hogy azok teljesen rendben vannak, alakilag és tartalmilag valók, miert is azok elfogadásához a maguk részéről is hozzá járulnak és ugy a pénztárnoknak, mint az elnökségnek a felmentés megadását is javasolják.

Tisztelettel kérjük az előfizetés szives megújítását

A jelentést erre való tekintettel Schnell János pénztáros az alábbiakban olvasta fel és terjesztette elő:

A Vörös kereszt egylet muraszombati fiókjának a bemutatott és felülvizsgált számadás szerint 1917. évben 2307 korona 15 fillér bevétellel szemben 2630 korona 90 fillér kiadása volt. A többletadás 323 korona 75 fillér, mely összeget levonva az 1916. év végén maradt 4078 korona 10 fillérből, maradt az egyletnek 1917. év végén 4054 korona 35 fillér készpénz-vagyona.

1914. augusztus 22-től mai napig 232 eset ben segély előleg czimén 8270 korona 70 fillér lett kifizetve. Ezen összegből mai napig vissza lett fizetve 7013 korona 70 fillér és így e czim az egyletnek még 1257 korona követelese van.

1917. évben új tag nem jelentkezett. Maradt tehát 3 alapító tag (Árvai Henrik, Dobray János és dr. Sömen Lajos) és 142 rendes tag. Ezek közül azonban 1917. évben elhalt Surányi Hermin és eltávozott Horváth László. Ezek tehát a tagok sorából törölnök lennének és ugyszintén törölnök lenne ezeknek hátralékos 2 illetve 1 korona összesen 3 korona tagsági díja.

Tagsági díj hátralék maradt 1916. év végén 74 korona, 1917. évi előírás volt 239 korona összes tartozás tehát 313 korona. Erre befizetve let 205 korona és így maradt 1917. év végén 108 korona tagsági díjhátralék.

A befolyt 205 korona tagsági díjak fele része vagyis 102 korona 50 fillér a Vörös Kereszt Egyletet illeti.

Pénztáros jelentését és előterjesztését a közgyűlés egyhangulag tudomásul veszi, elfogadja, jóváhagyja, neki és az Elnökségnek a felmentést megadja, azt a központi egyesületnek felterjeszteti rendeli, egyben a pénztárosnak meleg elismerését és köszönetét nyilváníja, Surányi Hermin halálhözza és Horváth László eltávazása folytán a tagok sorából törli és törölni és leirni rendeli hátralékos tagjaikat is.

Egyben felkéri itt is ama tagjait, akik a tagdíjakkal hátralékosan vannak, hogy azoknak mielőbb befizetni és a mellett új tagokat szerezni sziveskedjenek, mert minden fillér egy nagy segítség és könyvespekket töröl le azok arcáról, kik maguk vagy hozzátartozóik a haza védelmében a magyar hősök örök mintaképet megalkották és nekink, mindnyájunknak itthon békességet és biztonságot és örök dicsőséget szereztek.

Elnök indítványára a közgyűlés Surányi Hermin halála felett, ki rendkívül buzgó tagja volt az egyletnek, fájdalomának ad kifejezést és emléket a jelen jegyzőkönyvben külön megörökíteni rendelte.

IV. Elnök indítványára a közgyűlés tárgyalta és elfogadta az 1918. költségvetést imyigen:

Bevétel: tagsági díjak 250 kor.

adományok 300 »

kamatjövdelem 130 »

összesen 680 kor.

Kiadás: segélyek és adományok 650 kor.

kisebb kiadások 30 »

összesen 680 kor.

V. Elnök jeleníti, hogy ez idő szerint csak egy segélykérvény érkezett be. Ez öv, Puskás Józsefné szül. Puczkó Mária széchenyi lakos kérvénye. Orvosi bizonyítvány szerint most nem munkaképes. Három kis gyermeke van. Férje hős haladt halt. Kérelmét a vashidegkúti körjegyzőség terjeszti elő 280/1918. számú jelentése kapcsán. A főszolgabírói hivatal 1638/1918. sz. jelentéssel pártolólaj terjeszti elő, mert az adatok valóságáról meggyőződött. Azonnali segélyre szorult és indítványozza, hogy részére egyszer s mindenkorra 50 kor. segélyt adjon az egylet.

A segélyt az egylet közgyűlése megadhatónak és illetve megadandónak fogadja el, 50 koronában megszavazza és kifizetésére pénztárnokot felhatalmazza, egyben megbizta titkárt, hogy a kérelmet hathatós segélynyújtás czéljából a járási hadigondozó bizottságnak bejelentse és Zalapatka község előljáróságát is ez irányban átirattal megkeresse, mert az elhunyt férj ott bírt községi illetőséggel.

Elnök egyéb tárgy hiányában a tárgyszorozatot kimerítettnek mondja ki és közgyűlést bezárja. A tagokat újra a nagy czérra és a közös eredményes munkásságra és áldozatok hozatalára felkéri ama, hō ohajjal, vajha a Nagy Isten áldó szelleme már teljesen a békével hatná át az egész emberiséget és ezt a szörnyű pusztító háborús dulást a leggyorsabban kielégítően befejeznē.

A jegyzőkönyv lezárott.

Kmit.

dr. Sömen Lajos s. k.

Horváth Pál s. k.

titkár h.

elnök.

Hitelesítők:

Saáry Józsefné s. k.

Terenta János s. k.

Szekely János s. k.

Adakozzunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára!

Hadszegélyző Hivatal főpénztára, Képviselőház.

H I R E K.

— **A hazáért!** A lelkek mélyéből fakadó őszinte részvét, a megdicsőült hősök iránti szent kegyelet, a porba süjtött család fájdalomának igaz átérzése tette innepiessé a harctérzről exhumált Barbarics Lajos és Heuberger Lajos temetését. Odasereglett városunk és a környék apraja-nagyja, hogy az immár utolsó bucsuzatón legalább néma részvételével rója le a kegyelet adóját azoknak, kik meghaltak értünk Muft szombaton, e hō 9-én délután volt Barbarics Lajos temetése Szokatlan néptömeg vette körül a szülői gyászházat, hol Kováts István és Luthár Ádám ev. lelkesek tartottak gyászbeszédet. A magas szárnyalus bucsuzatók alatt nem maradt egy szem sem szárazon, mély megilletődés tartotta fogva minden jelenlevőt. A gyászbeszédet után a helybeli ev. egyház női énekkara, Ruzsa Ferencz karmester vezetésé alatt, gyászdalokat énekelt. A temetőben Jónás Lajos segédlelkész tartott költői hasonlatokban bővelkedő, nívós gyászbeszédet, minek végzetével ismét az énekkar énekelt egy gyönyörűen betanított gyászéneket. — Vasárnap, e hō 10-én délután 3 órakkor volt Heuberger Lajos temetése. A család iránt megnyilvánult részvét arányait mi sem jellemezte jobban, minthogy a gyászház udvara kicsinek bizonyult a résztvevők egy kis hányadának a befogadására is, úgy hogy a szertartás csak a családi ház előtti téren volt megtertható. Itt dr. Kiss Henrik rabbi bucsuzatója kellett őszinte fiztetetet, részvétet a mélyen süjtött szülők iránt, kik öregségük támaszát, reményességüket, hűszkeségüket veszítették az elhunytban. A temetőben, a sirbátétel előtt mégegy gyászbeszéd következett, minek végzetével a jelenvoltak óriási tömege mély gondolatokba merülve, csak nehezen és sokára oszlott szét.

— **Tanfűgyelgő változás.** A vallás-és közoktatásügyi miniszter Dezső Lipót szombathelyi kir. tanfűgyelgőt Mármaros-

szigetre helyezte át és egyben Szombathelyre Druisner György kir. tanfűgyelgőt nevezte ki. Dezső Lipót távozása járásunk körében élénk sajnálkötést keltett.

— **Katonai kinevezés Ő felsége Siftár Zoltán 83. gyalogezredbeli egészségügyi zászlóst, egészségügyi hadnagyga nevezte ki.**

— **Halalozás.** Sági Márton ny. tanító f hō 13-án életének 69-ik évében elhunyt. Az elhaltban Sostarics Elek áll. elemi iskolai igazgató tanító apását gyászolja. A család az alábbi gyászjelentést adta ki:

Sostarics Elekne, ugy a maga, mint férje nevében fájdalommal megörtöten jelentő forrón szeretett atyja Sági Márton nyug. tanítónak f. hō 13-án, életének 69-ik évében hosszas szenvedés és a halotti szentégek felvétele után a muraszombati kórházban történt gyászos elhunytát. Drága halottunk hűlt tetemei f. hō 15-én délután 4 órakor fognak a kórházba halottas házból az örök nyugalomnak átadtni. Az engesztelő szentmise áldozat f. hō 16-án reggel fél 8 órakor fog a román. kath. templomban a Mindenhatónak bemutattni. Muraszombat, 1918. március 14. Nyugodjék békével!

— **A tanügy köréből.** A vallás-és közoktatásügyi miniszter Vasvármegyében a tanításg körében a következők rendelte el. Beosztotta Vargha Erzsébet áll. tanítónt az Ottóházi községi, Szekeres Frida áll. ovónót az andorházi állami iskolához a háboru tartamára ideiglenesen.

— **Házasság.** Novák Alajos kir. járásbírósi irodatiszt folyó hō 11-én kötött házasságot Kolossa Ida urhőggel.

— **Ev gyűl. pótlató kedvezménye.** A muraszombati ev. gyűlézet kérésére a község képviselőtestülete pótlató kedvezményt engedélyezett a gyűl. két bérhádra, amelyekben a tanító és a pap is laknak. Felebbezés folytán az ügy felkerült a miniszteriumhoz is, ahonnan illetékesség címen határozathozatalra béküldtek a vármegye közigazgatási bizottságának. A bizottság eszerint mint másodfokú hatóság foglalkozott az ügygel, feloldotta a képviselőtestület határozatát és kimondta, hogy a bérházak teljes pótlómentesség nem engedélyezhető, azonban a tanító és felkésze lakásai után pótlató-leírás kérhető.

— **A casino és társaskörök figyelmébe!** A háboru vasmegei időszatainak lábraállításához sok pénz kell s az alapszén és pénz megszerzésére felhasználni minden kinalkózó alkalmat. Ma persegelyeket küldött a szombathelyi kaszinókba s odat állítja a kártyaszélokra azzal, hogy mindazok, akik szerencsével játszottak, a könnyen jött pénzből járuljanak hozzá a háboru nyomorultainak lábraállításához. Ha ezek az urak megteszik azt, amire kéri őket a rokkantak és árvek nevében, akkor ezen az uton igen tekintélyes pénzforráshoz jut a hadigondozó. A kártyaszélokon nehez pénz forognak naponta, néha vagyonok csuszának ki kezekből és szilának át eddig sovány zsebeibe. Amilyen sokan vannak a vesztők, majdnem ugyanannyian a boldog szerencsések. . . . Könnyen jött pénz tehát mindannap duzzasztja kártyások zsebeit amelyek előtt leher persegely állnak a jómód és pénzzagu mielőjében. . . . most még üresen, szegényen és félénk bizonytalankodással, mint azok a sápadt, reményvesztett bus emberek, akiket itt képviselnek. . . . Egy mód arra, mellyel bőségesen dotálni lehetne a muraszombati járási rokkant alapot.

— **Meghívó.** A muraszombati járási ipartestület 1918. április hō 1-én Muraszombatban, Turk József vendéglőjében jöteknyalon zártkörű táncvigalmat rendez. Belépti díj személyenként 2 korona, kezdet este 7 órakor. A mulatság tiszta jövedelme fele részben az ipartestület zászló alapja javára, fele részben a hadi árvek segélyezésére lesz fordítva. Felülvezetések köszönettel fogadtnak s hirlaplaj lesz nyugtázva. Az estélyen a körmendi zenekar játszik.

Közszükségleti és éleltszükségleti czikkék bejelentése. A vármegye közlelmezési kormánybiztosának intézkedésére az alispán utasította a járási hatóságokat, hogy a házirtásokban és kereskedőknél lévő és még zár alá nem vett fölöslegeket a tulajdonosok az illetékes községi előljárásnál haladéktaladéktalanul jelentsék be. A bejelentési kötelezettség alá tartoznak: mindenemű szemes termény és ennek örményei, hüvelyesek, burgonya, rizs, hagyma, dughagyma, foghagyma, mák, dió, mész, zöldség, aszalt szilva, szilva iz, maláta, cukor, mindennemű kávé és kávépótlék, olaj, keményítő, baromfi tojás, tésztaemlék, makaroni, tarhonya, kétszersült, mézkalács, füstölt hus, kolbász, szalonna, zsir, hús, konzerv, mindennemű szesz, ecet, sajtok, túrók, szappanok, kerti vetemény magvak, mindennemű bejelentési kötelezettség alá eső bőr, kész cipők, gyapjú és szőrme nemiek, len és kender készletek, len és kender szövetek, fonalak, cérnák, kész ruhák és fehérnemű készletek, szén és fa mennyiségek. Felhívjuk különösen a kereskedőket, hogy ezen bejelentési kötelezettségnek f. hó 23-ig annál is inkább tegyenek eleget, mert annak elmulasztása súlyos következményeket von maga után.

Szapanhiány miatt panaszkodnak az egész országban. Ezen az inceses állapotban segít egy szabadalmazott, főhefért, kitiünően habzó kenőmosószer, melyet az Osztrák Gyógyszerész-Egyesület vegyszertel laboratóriuma, továbbá a Nyilvános Textilipar és Vizisztizási vegyimikroszkopikus speciállaboratórium megvizsgál és kifogástalan mosószernek ajánl. Ezen mosószer Tolnai Gyula cég Budapest, VI. Szondi-utca 48 sz. hozza forgalomba. A muraszombati járás részére Ascher B. és Fia cégnek sikerült az egyedüli elárusítási megszerzési kintél ezen mosószer állandóan raktáron lenni. Körházaknak, mosodáknak és kereskedőknek módjukban áll tehát a szapanhiányon segíteni.

Az új idősámítás. A kormány intézkedése folytán az ország területén jelenleg használatos egységes közép-európai idősámítás 1918. évi április hó 1-ő napjától kezdve 1918. évi szeptember hó 29-ik napjág akként módosul, hogy az új idősámítás a jelenleg általánosban használt egységes közép-európai idősámításhoz képest egy órával (60 percel) előbb lesz. Az új idősámítás az 1918. évi április hó 1-ő napjának a jelenlegi idősámításban kifejezett reggeli 2 órájától veszi kezdetét, amely ehhez képest már 3 óráknt jelölendő meg és az 1918. évi szeptember hó 29-ik napjának az új idősámításban kifejezett reggeli 3 órájával ér véget. E szerint az 1918. évi szeptember hó 29-ik napján a reggeli 2 óra megjelölés kétszer jelentkezik, miért is az első, amely az új számítás 2 órájának fog megfelelni, 2 A-val, a másodikikat pedig, amely jelenleg érvényes idősámítás 2 órájának fog megfelelni, 2 B-vel kell megjelölni.

Hadirokkantak és hadiözvegyek megsegítése. A hadigondozó hivatal igen humánus elhatározásáról adhatunk hírt. Hogy a hadirokkantakat és hadi özvegyeket keresethoz juttassa, 300 koronát ad nekik zöldségmagvakra, ha erre alkalmas földjük, vagy akárcsak bérletük is van és értnek a zöldségtermeléshez. Ezt az összeget ingyen adja, de ezenfelül ad kamat mentes kölcsönt is erre a célra. A ki pedig közülok állattenyésztéssel akar foglalkozni, az szintén kap adományt is, kölcsönt is, hogy üszörborjút, sertést, kecskét, birkát, házinyulat, vagy szárnyast vehessen. De csak olyanok részesedhetnek a segítségben a kik esuladosnak, vagyuntalanok és valahol állandóan letelepelték mar. Az Országos Hadigondozó Hivatal Elnökségéhez címzett és községi előljárásságilag igazolt erre vonatkozó kérények Sopron-Vas-Moson és Zala vármegyékkel illetőleg, a soproni hadirokkant munkaközvetítő hivatal főnökségéhez (Sopron, Övös-utca 11 sz.) küldendők, hol az ügyre vonatkozó bővebb felvilágosítás is nyerhető.

Asztali acetilen lámpa szabályozható égővel, kevesetti használt, megvételre kerestetik. Cím a kiadóhivatalban.

Apróságok.

Nagyobb csoda egy csodát megfejtteni, mint elhinni.

Ritkán mondanak valakiről jót kitől jót nem várnak.

Bánja is a marha, hogy mennyiért kel el a vásáron?

Mikor mások felett itélkezünk, el ne felejtjük saját büneinket.

Ne lódtis máson akkorát, hogy magad essel el tőle.

Nem muszáj elküldenii a levelet csak azért, mert már meg van írva.

Közgazdaság.

A tavaszi szántás.

Az elmúlt őszi és a mulóféiben lévő tél szokatlanul szegény volt csapadéokban. Elmaradtak az elmúlt évben a megszokott hetes őszi esők s a tél sem váltotta valóra a csapadék tekintetében hozzája füzött reményeinket. Pedig a mi száraz jellegű klímánk alatt nagyon nagy jelentősége van a bőséges őszi és téli nedvességeknek.

Az ősszel mélyen felszántott vagy felásított földek ilyenkor bőven raktározzák a vizet a tavaszi vagy nyári, nálunk rendszerint esőtlen évszakokra. Tapasztalatból tudja mindehki, hogy az ilyen ősszel mélyen fellazított és sok vizet nyelt földön a növényzet milyen másképen viseli a szárazságot, mint a tavaszi szántásban silylő, sőt arra is volt — a tavalyi száraz évben, sajnos, elég bőven — eset, hogy amíg a kigazda rosszul mivelte földjén már semmivel lett, földig esült a kukorica, addig a szomszédos, jól mivelte uradalmi földeken, amelyekre csak ugy nehezedett a szárazság csapása, haragos zöld színt mutatott s a vég nélküli szárazság mellett is kitünő termést adott.

Ne higyük, hogy a szárazsággal szemben tanúsított ellentállásban mutatkozó eme különbséget mindig a talaj minősége teszi. Tagadhatatlan, hogy ennek a körülménynek is van itt szerepe, de a legfontosabb tényező e kérdésnél mégis a helyes talajművelés, a jó őszi szántás és tavaszi szántás mellőzése, illetve annak egy jó porhanyitással való helyettesítése. Nagy kincs az a sok nedvesség, amit a jó őszi szántásnak révén talajainkban elraktározunk, azért iparkodjunk kell azt meg is tartani. Legjobban elpoccsoklik a téli nedvességet a tavaszi szántással. Óvakodjunk ezért a tavaszi szántástól, mert ez a legrosszabb talajunka a világon.

A kora tavasszal vetés alá kerülő őszi szántásoknál meg éppenséggel semmi akadály sincs annak, hogy azokat fogasboronával készítsék el vetés alá s mégis uton utfélen azt látjuk, hogy a jó őszi szántásokat tavasszal újra szántják, mesterségesen szárítván a talajt.

Ha rendes körülmények között is fontos volt a talajnedvesség megőrzése, ugy ma azt a kevés nedvességet, ami a talajba jutott, kétszeres okunk van felteni. A később-

ben vetés alá kerülő őszi szántások, a kukorica, répa, burgonya, cirok, csalamádé fából sokszor a legjobb igyekezet mellett sem kerülheti el az újraszántás szükséges rossz munkáját, mert mire a vetésük elérkezik, annyira összetömődnek, kigazlanak, hogy csak ekével tudjuk őket vetésre alkalmas állapotba hozni.

Ha azonban e szántásokat kora tavasszal jól megboronáljuk s később a szükséghez képest ezt meg is ismétéljük, akkor e földnek sokáig megtartják az őszi szántás révén nyert jó tulajdonságaikat s a tavasz későbbi folyamán is egy fogasboronával, tárcsaboronával vagy extirpátorral előkészíthetők a vetésre s a tavaszi szántás — hacsak az a trágyaalásztás vagy nagyon elgazosodott földéknél a gyomirtás céljából egyáltalán nem mellőzhető — elkerülhető lesz.

Az eke után való vetés egymagában nem lehet elegendő ok a tavaszi szántásra, nem, különösen az idén, amikor már kora tavasszal szárazak a földek s így a talaj minden csepp vizére vigyázni kell.

Marhavásárlási igazolványok. A hivatalos lap közli a kormány rendeletét, amely azt az újítást hozta, hogy ezentul már a marhavásárlásos igazolvány kell. A gazdaközöségnek a legközelebbi érdeklő rendelet a következőket mondja: Élő szarvasmarhát (beleértve a bivalyt és borjút is) és juhot (beleértve a bárányt is) vásárolni csak igazolvánnyal szabad. Az állattenyésztés előmozdítása valamint a belsődi nagyobb fogyasztási piacok ellátása érdekében a földművelésügyi miniszter a vásárlási igazolvány kötelezettsége alól kiveteleket állapíthat meg. A vásárlási igazolványokat az elsőloku állategészségügyi hatóság állítja ki. Új marhalevelek kiállítása, vagy a tulajdonjog átruházásnak igazolása alkalmával a vevő a vásárlási alaplajzi szolgáló igazolványt mindig köteles felmutatni. Aki élő marhát, vagy juhot vásárlási igazolvány nélkül vesz, vagy az eladásnál közreműködik az a büntetőjogi felelősségen kívül hat hónapig terjedhető elzárással és 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő, az állati pedig, a melyről szó van, elkobozandó.

A muraszombati Központi szeszfőzde a szilvoriám főzést e hó 13-án befejezte, Felkeretnek a borseprű tulajdonosok, hogy birtokukban lévő borseprűt már most a központi szeszfőzdebe beszoállítani sziveskedjenek, a hol az a következő maximált árban átvéteteni és készpénzzel kiüzettetni fog és pedig: 3.5 7 fokos seprű mmásánként 36.50 korona, 7 százalék szesznel magasabb tartalommal bíró seprű százfokontként 8 korona árban és a hatóságilag megállapított fuvardíj metermásza és kilométerenként 30 fillérrel. Megjegyeztetik, hogy romlott és vizezett anyag nem vétetik át.

A szerkesztésért felelős: Scheibner Aladár.

Nyilttér.*

Köszönetnyilvánítás.

Hálás köszönetet mondunk mindazoknak, akik hön szerettét fiunk, illetőleg öcsénk és sógorunk temetésén megjelenésükkel részvétüknek adták tanujelét.

Heuberger család.

* E rovathoz közütlekért a szerkesztőség felelősséget nem vállal.

Tanoncznak

felvétetik egy erősebb fiu, **Graber István** asztalos mesternél Muraszombat, **Rituper Alajos** lakatos mester házában.

Rendelje meg lapunkat a harctéren levő férje, fia, testvére, rokona stb. részére. Nagy örömet szerez nekik. Lapunkat a **tábori posta** rendszeren kézbesít!

VIGYÁZZON

egészségére!

Megbízható és jóminőségű nikotinmentes **cigaretta-hüvelyeket** csakis **BALKÁNYI ERNŐ** könyv- és papirkereskedésében Muraszombatban szerezhet be.

Könyvujdonságok a megjelenés után azonnal kaphatók, ugyszintén Olcsó Jókai — Modern Könyvtár — Magyar Könyvtár — Ijúsági iratok — Gyermek képes és mesekönyvek raktáron nagy választékban. — **Balkányi E. Muraszombat.**

35 dekás
tábori dobozok

kaphatók

Balkányi Ernőnél

Muraszombat.

VASVÁRMEGYE

LEIRÁSA

népszerű füzetecske iskolai és magán célra, a vármegye több iskola III. osztályába bevezetett tantárgya. ára **40 fillér**. Kapható **BALKÁNYI ERNŐ** könyv- és papirkereskedésében, Muraszombatban.

Iparosok! Kereskedők!

Ingyen hirdetés

Fizessen elő a „Muraszombat és Vidéke“ heti lapra.

melvben — egy félévi előfizetés után **5 korona** — a cég nevét, helyét és foglalkozását ingyen közli.

Cím: **Muraszombat és Vidéke** kiadóhivatala Muraszombat.

Ingatlan eladás.

Néhai Horváth Pál hagyatékát képezett **Muraszombatban és a muraszombati határban** lévő ingatlanok eladók.

Bővebb felvilágosítással Dr. Vályi Sándor ügyvéd irodája szolgál.

6°-os Hadikölcsön megvételre kerestetik.

Czím a kiadóhivatalban.

Előfizetőknek ingyenes hirdetés-rovatn.

Ipar és kereskedelem.

Előfizetőknek ingyenes hirdetés-rovatn.

HELYBELIEK:

ASCHER B. és FIA fűszer-, festék-, csemege-, liszt-, vetemény-magvak, ugyszintén üveg- és porcellánkereskedése. Férfi és női cipő raktár. Vesz mindenféle gabonát.

ANTAUER JÓZSEF bábsütő és mézeskalácsos

BENKŐ JÓZSEF Szállódája az „Elefánt“-hoz.

DOBBRAI JÁNOS nagy vendéglője

BOROS BENŐ kávéháza.

CZIPOTT MIKLÓS férfi- és női cipősz.

DICK SÁNDOR sajtgyáros.

FÜRST A. és FIA fűszer-, festék-, csemege-, liszt-, vetemény-magvak, ugyszintén üveg- és porcellánkereskedése.

HEKLIKS ISTVÁN vas- és fűszerkereskedése Muraszombat. Lendva utca.

KR. HIRSCHL divatruház. Legelőcsőbb hevesárlási forrás. Fő utca.

HEIMER IGNÁCZ deszka-, faszén-, mész-, cement- és vegyeskereskedése Lendva-utca.

HALBARTH HENRIK vendéglős.

KEMÉNY MÓR „Korona“ kávéháza.

HIRSCHL. ANNA fűszer kereskedése és kész férfi ruhakaktára a vasút állomás mellett.

PLACSEK VENCEL órás és aranyműves Muraszombat.

KARDOS JÓZSEF vaskereskedő, szecskavágó gépek árusítása

NÁDAI JÓZSEF

bornagykereskedése, Gróf Szápáry utca.

KOLOSSA JÁNOS férfi- és női cipősz.

FLISZÁR JÓZSEF vendéglős.

KOHN LIPÓT fűszerkereskedő, deszka, mész, cement és eternit pala árusítás.

KOFJACS FERENCZ épület- és mulakatos kerékpár javító.

NEMECZ JÁNOS vaskereskedő, nagy raktár varrógép-, kerékpár és gazdasági gépekben

POLLAK JÓZSEF pékmester. Templom-utca.

FLISZÁR JOZSEF épület- és butorasztalos, Motorerőre berendezett műhely.

PÉTERKA FERENCZ vendéglős

PÁLFI ISTVÁN kovács-mester Lendva-utca.

RATKOL TIVADAR gőztéglagyára.

RITUPER ALAJOS épület- és mulakatos, kerékpár-, mérleg és fegyverjavító műhely.

SIFTAR LAJOS gőzmalom tulajdonos.

TURK JÓZSEF vendéglős Templom-utca.

URSZULESZKU PÉTER uri és női fodrász.

VIDÉKIEK:

BRANDSTEIN ISTVÁN kéményseprő-mester Szombathely.

GROSZ SAMU vendéglős Úrdomb.

SIFTAR ISTVÁN vendéglős Pálmafa.

HORVÁTH IVÁN vendéglős Lendvanemesd.

HAHN HERMAN vegyeskereskedő Bodóhegy.

HIRSCHL LIPÓT vegyeskereskedő Kőhidán.

KÜZMICS MÁTYÁS vendéglős Battyánd.

KOUSZ ANTAL vendéglős Bpest VII. Sip-u. 5.

KÚHAR ISTVÁN vendéglős Mezővár.

KÚHAR JÁNOS vendéglős Battyánd.

KÚHAR ISTVÁN vendéglős Markusházán.

OBÁL SÁNDOR vendéglős Bodóhegy.

SÁVEL JÁNOS vendéglős Kisszombat.

STIVAN FERENCZ vendéglős Kőhida.

SIFTAR MIHÁLY vendéglős Sűrűház.

SOMMER JÓZSEF vendéglős Felsőlendva.

VEZÉR JÓZSEF vendéglős Martonhely.